

HELP DE LEIE !

Rivierherstel voor de Leie: tijd voor actie!

Waarover gaat het?

Europa besliste in 2004 om een aantal grote infrastructuurprojecten voor internationaal transport uit te voeren (TEN projecten). Eén daarvan is de verbinding van het Seinebekken naar de Westerschelde via de Oise, een nieuw aan te leggen Canal du Nord in Frankrijk, de Deûle en zo naar de Leie. Via de Gentse Ringvaart wordt de aansluiting gemaakt naar het kanaal Gent-Terneuzen en de Westerschelde. De vaarweg wordt 1 meter dieper gemaakt voor aanpassing aan grootschalig containertransport - 3 lagen containers via duwvaart. Er komen een reeks nieuwe bruggen en op bepaalde plaatsen beperkte verbredingen als passeerstroken.

Dit alles heet het Seine-Scheldeproject en is één van de grotere infrastructuurprojecten in Vlaanderen. De financiering gebeurt voor een deel met Europees geld. De voorziene einddatum is 2020.

Binnen het infrastructuurproject voor de Leie is in Vlaanderen een project voor natuurherstel gekoppeld, onder de naam Rivierherstel Leie. De Vlaamse regering besliste al in 2006 tot uitvoering van 500 ha natuurherstel en heeft de voorbije jaren veel voorbereidend werk gedaan.

Er gebeurden zowel ecologische studies, hydrologisch onderzoek, als landbouw- en economische voorstudies. Er werd dus niet over één nacht ijs gegaan. Bij elke tussenstap werd de doelstelling voor het natuurherstel bevestigd.

Eind 2014 besliste de regering dan plots om het natuurherstel af te zwakken naar 300 ha. Als reden wordt opgegeven dat de impact op de landbouw té groot zou zijn en er voor natuurherstel geen draagvlak is.

Waarom heeft de Leievallei een project rivierherstel nodig?

De Leie is een sterk veranderde rivier geworden, eigenlijk meer een artificieel kanaal, vooral door de opeenvolgende aanpassingen sinds de jaren '70. Zo is onder meer de natuurlijke overstroombaarheid van de vallei verdwenen (oorspronkelijk 2.300ha). De meeste natte Leiemeersen -waar enkele decennia geleden nog duizenden vogels in overwinterden- werden toen gedraineerd, opgevuld met slib, of werden een stortplaats. Quasi alle gronden werden nadien omgezet in intensieve landbouwgrond. Deze krijgen nog steeds veel mest en sproeistoffen te verwerken die in het rivierwater terecht komen. Ook de waterbergende capaciteiten van het gebied werden zo sterk verminderd, met de gekende gevolgen benedenstrooms. Naast de industrialisering, de toegenomen verhardingen en bebouwing in de Leievallei zorgde de veranderde waterhuishouding voor een sterk verlies van natuurwaarden in de regio. Maar toch is het mogelijk een deel van de verloren natuur te herstellen. En precies dat is de bedoeling van het project Rivierherstel.

Project Rivierherstel is niet vrijblijvend voor Europa

Een megaproject zoals de Leiewerken is onderworpen aan de Europese regelgeving, zoals het opstellen van

een milieueffectrapportage (MER-plicht) en het voldoen aan de doelstelling van de Kaderrichtlijn Water. Deze laatste wil dat rivieren zoveel mogelijk in een goede ecologische toestand worden hersteld tegen 2027. Met de Leie is het echter nog pover gesteld. Voor het ganse project is zo een MER-rapport opgemaakt welke de milieueffecten voor mens en omgeving in detail beschrijft, zowel van het deel infrastructuur als van het rivierherstel. In dit 'Plan-MER' werden verschillende alternatieven onderzocht, maar deze vertrokken steeds vanuit het scenario van 500 ha natuurherstel. Het Plan-MER werd ook onderworpen aan een wettelijk verplicht openbaar onderzoek, waarvan de conclusies door de Vlaamse regering werden aanvaard en deze dan ook een bindend kader vormen voor de realisatie van het ganse project. Nu negeert de Vlaamse regering haar eigen MER-wetgeving en ondergraaft ze de juridische onderbouw van het ganse Seine-Scheldeproject.

Natuurherstel voor natuur én mens

Maar natuurgebieden zijn en worden meer en meer belangrijk door het leveren van verschillende ecosystemendiensten. Voor de Leievallei gaat het o.m. om de bescherming tegen overstromingen, waterzuivering en de functie van waterinfiltratiezones om het grondwater aan te vullen. Door de klimaatverandering worden deze zaken alsmaar belangrijker. Bescherming en herstel van de Leienatuur is dus een onderdeel van het klimaatbeleid.

We hebben onze natuurgebieden ook nodig om op een aangename manier te recreëren in eigen streek, om tot rust te komen. Natuur in eigen streek is dan ook bittere noodzaak om te kunnen vluchten van de drukke verstedelijking, voor ons en de toekomstige generaties. En ook de lokale economie, horeca en toerisme worden daar direct beter van.

Leiemeander voor natuurherstel

Wat wil Natuurpunt concreet?

Natuurpunt wil dat het beleid voor de Leie -dat al in 2006 werd beslist en herhaaldelijk bevestigd- onverkort wordt uitgevoerd. 500 ha natuurherstel was nodig, werd beslist en daar moet men zich dan ook aan houden. We hebben genoeg van het beleid waarbij natuur wordt ingetekend op kaarten maar op het terrein niet wordt gerealiseerd.

Natuurpunt steunt de vraag van de landbouw om daarbij de nodige compensaties en ondersteuning te krijgen voor aanpassing aan een nieuwe realiteit, maar zonevreemde landbouw in aangeduide natuurgebieden moet hoe dan ook een einddatum kennen.

De West-Vlaamse Milieufederatie vzw steunt Natuur.koepel Zuid-West-Vlaanderen : Rivierherstel Leie is geen project enkel voor de bewoners van het Leiegebied. Met haar beslissing toont de Vlaamse regering nog eens dat ze geen respect heeft voor een duurzame toekomst voor West-Vlaanderen. Ze zadelt daarbij ook de toekomstige generaties op met de gevolgen van kortzichtig economische benadering.

Teken daarom de petitie www.helpdeleie.be om aan te geven dat jij -net als de West-Vlaamse Milieufederatie vzw en haar partners, én ondertussen al meer dan 3000 andere mensen intussen- meer natuur wil langs de Leieboorden.

Foto blz 10 : Leiearm Vosselareput - Natuurpunt

Leiemeander na natuurherstel.

Foto's www.helpdeleie.be